

Toftir eiga mest sum rætt til ein sambandsmann

Løgtingsvalið er ikki bara millum flokkarnar, men eisini millum bygdirnar. Strendur og Toftir hava verið stóru sambandsbygdin í Eysuroy stóran part av hesi øldini

JÁONNES HANSEN

Tað er eingin loyna, at umframt millum flokkarnar, so eru lögtingsvalini eisini ein tølving millum bygdin í valdømunum. Hetta hevur ikki minst gjørt seg galdandi í Eysuroy, har fleiri bygdin eru javnstórar og harvið hava javngóðan møguleika at vinna sær sess í tinginum.

Strendur

Jóhan Poulsen á Strøndum umboðaði sambandsflokkinn í Eysuroy í 50 ár – frá 1920 og til 1970. Tá hann kom á ting í 1920, var tað sum triðji valdi sambandsmaðurin í Eysuroy. Andras Samuelsen var næstvaldur, og Joen Poulsen, sum eisini búið á Strøndum, var fyrst valdur. Tað vóru eisini tveir strændingir í tinginum valskendið frá 1924 og til 1928.

Tá Joen Poulsen ikki lat seg stilla upp aftur á valinum í januar 1928, hevði hann sitið í tinginum í 45 ár. Hann var fyrsti ferð valdur á ting í 1883 ella 23 ár

frammanundan, at fyrstu politisku flokkarnir vórðu settir á stovn í Føroyum.

Strændingur áttu ein sambandsmann í tinginum til á heysti 1988. Tá Jóhan Poulsen legði frá sær í 1970, var Jóhannes Martin Olsen, valdur á ting. Hann var afturvaldur á øllum valinum til 1988. Tá fall hann. Í staðin varð Edmund Joensen valdur á ting, og síðani hava teir báðir sambandsmennirnir í Eysuroy, sum eru valdir á lögtingsvalinum í 1988, 1990 og í 1994 búið á Oyri og á Toftum.

Jens Christian Olsen

Pápi til Jógvan Ingvarð Olsen er Jens Christian Olsen. Hann hevði eitt lítið festi, umframt at hann var vrakiseftirlitsmaður. Hann var nógv uppi í politikki, m.a. var hann í sóknarstýrinum í gomlu Nes sóknar kommunu í tiggju ár, og so var hann eisini lögtingsmaður fyri sambandsflokkinn.

Hann var fyrsti ferð valdur á ting á lögtingsvalinum, sum var 30. januar 1940, og

hann var afturvaldur á valinum 24. august 1943. Hesar báðu ferðirnar fekk sambandsflokkurin trýggjar menn valdar í Eysuroy, men á valinum 6. november í 1945 misti flokkurin ein mann í Eysuroy.

Tá varð stillað upp í nummarrøð. Tað vil siga, at hann, sum stóð ovastur á listanum, fekk ágóðan av listaatkvøðunum. Jens Christian Olsen fekk væl av atkvøðum, serliga á Toftum, men hann fall, tí Andras Samuelsen í Fuglafirði og Jóhan Poulsen á Strøndum stóðu frammanfyri hann á listanum.

Tað sama gjørdi seg galdandi á valinum 8. november 1946, men tá Andras Samuelsen í 1948 gjørdist fyrsti lögmaður eftir at heimastýrisskipanin var komin í gildi, kom Jens Christian Olsen aftur á ting. Í 1950 lat Andras Samuelsen seg ikki stilla upp aftur, og Jens Christian Olsen varð valdur á lögtingsvalinum hesa árið og aftur í 1954, 1958 og í 1962.

Jens Christian Olsen

doyði 20. november í 1963 – hann var tá 62 ára gamal – og tá kom næsti maður á listanum, Hilmar Petersen úr Fuglafirði, í tingið. Men hann var ikki drúgvur í lögtinginum, tí hann doyði longu 13. juni 1965, 58 ára gamal. Síðsta partin av valskendiðnum umboðaði Reinhold Thomsen í Gøtu sambandsflokkinn í Eysuroy í tinginum saman við Jóhan Poulsen.

Jógvan Ingvarð Olsen

Á valinum í 1966 var neyðugt hjá sambandsmonnum í Eysuroy at stilla fleiri nýggj valevni upp fyri teir, sum vóru farnir.

Millum valevnini ta ferðina var Jógvan Ingvarð Olsen. Hann var skipari á Jógvan Norði, og teir vóru staddir í Grønlandi, tá heitt var á Jógvan um at stilla upp. Hann eftirlíkaði, men teir komu ikki heim undan valinum, og sjálvt um sambandsflokkurin var nógv størstur í Eysuroy – teir fingu 1.133 atkvøður, meðan javnaðarflokkurin, sum

Jens Chr. Olsen, vrakaraeftirlitsmaður á Toftum og pápi Jógvan I. Olsen, umboðaði Sambandsflokkinn á tingi í 20 ár – til hann doyði í 1963

var næstur, fekk 820 atkvøður – so varð fyrst ferðin einasta ferðin í hesi øldini bara ein sambandsmaður valdur, og tað var Jóhan Poulsen á Strøndum.

Í 1970 fekk sambandsflokkurin aftur tveir tingmenn í Eysuroy. Teir hava hildið hesa umboðanina síðani tá, og hesi gott og væl 27 árin, hevur Jógvan Ingvarð Olsen verið annar maðurin. Ella vit kunnu siga tað á tann hátt, at í tey 58 árin, sum eru runnin síðani

Jens Christian Olsen fyrstu ferð varð valdur á ting, hevur ein toftamaður umboðað sambandsflokkinn í tinginum í 48 ár.

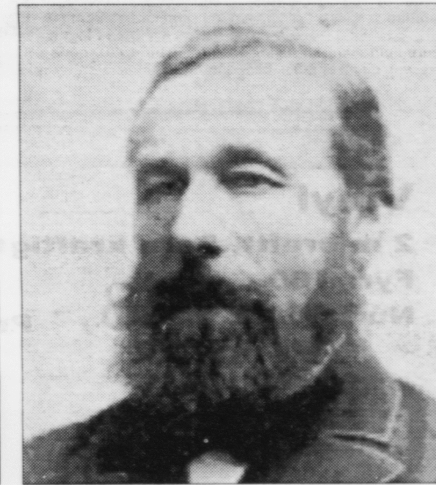
Nú er spurningurin, um tað fer at eydnast sambandsmonnum á Toftum at hald tær um sessin, nú eitt nýtt valevni skal finnast, ella um onkur onnur bygd í oynni fer at siggja hetta sum sín møguleika at vinna ein tingsess í Eysuroy, sum er háborgin hjá sambandsflokkinum.

Andras Samuelsen, sýslumaður í Fuglafirði umboðaði Sambandsflokkinn á tingi í 44 ár – til 1950. Hann doyði í 1945

Johan Poulsen á Strøndum. Hann var lærari og umboðaði Sambandsflokkinn í samfyllt 50 ár – frá 1920 til 1970

Joen Poulsen á Strøndum var eisini lærari. Hann umboðaði Sambandsflokkinn á tingi. Hann sat á tingi í 45 ár – frá 1883 – 1928

Nú ber hetta so at siga ikki til. Tingskipanin, sum sjálvsagt er skorin til eftirlitsting í stýrisskipanarlógini, sigur, at lögtingsformaður og formansskapur skulu veljast á fyrsta tingfundinum eftir lögtingsval. Um formaðurin og formanskapurin skulu skiftast út, so ber hetta bara til, um fyra fimtingar av tinginum skrivliga boða lögtingsformanninum frá, at teir krevja nýggjan formansskap í tinginum. Vit kunnu siga, at á pappírimum ber tað til at skifta formannin út, men í politiska lívinum er tað mest sum ómøguligt.

Góðar royndir higartil

Tá Jógvan Ingvarð Olsen varð valdur til tingformann, var tað við so breiðari undirbúð í tinginum, sum tað ber til. At tað fyrstu ferð nýggja skipanin skuldi roynast var so lagaligt at fáa breiða semju í tinginum um formannin mundi koma av, at mest upplagdi kandidaturnar var úr størsta flokkinum, at hann hevði drúgvur parlamentariskar royndir, umframt at hann hevði verið landsstýrismáður, og at hann eisini hevði teir menniskjaligu eiginleikarnar, sum tað kann roknast við, at hann hevur, sum ber hægstu tignina – eitt nú at hann er

virðiligur, sáttligur og ikki leypur framav.

Royndartúrurin

Tingmenn eru yvirhøvur á einum máli um, at tað hevur eydnast væl hjá tingformanninum, sum nú ætla sær at leggja politiska arbeiðið á hiliina, at liva upp til tað, sum í nýggju stýrisskipanarlógini og í tingskipanini verður roknað við av formanninum.

Síðani hann gjørdist formaður á ólavseki í fyrraárið hevur Jógvan Ingvarð Olsen ógvuliga skjáldan tikið orðið. Hann tók orðið, tá tað var upp á tal, at strandferðslan skuldi gevast at sigla

millum Skálafjørðin og Havnina, tá talan var um at niðurlægja fleiri posthús, m.a. tað á Toftum, og so hevur hann onkuntíð tosað um umstøðurnar, sum tingarbeiðið verður ríkið undir, og hvussu hann kundi hugsað sær tær at verið í framtíðini.

Formaðurin hevur gingið høgt upp í uppgávuna at stýra umrøðunum. Hetta hevur hann ikki gjørt við at brúka stór orð, men tað er ikki so skjáldan, at hann kima við klokki, tá hann heldur, at tað ikki er nógv friðarligt í salinum. Onkuntíð hevur hann talað at, og við hvørt er tað bara gjørt

við einari heilt lítlari glósu.

Livsroyndirnar góðar

Tá Jógvan Ingvarð Olsen kom í lögtingið í 1970, var Leon Joensen, sum var valdur í Vága valdømi, framsøgumaður hjá sambandsflokkinum í fiskivinnumálum. Leon Joensen kom ongantíð aftur á ting, og Jógvan Ingvarð Olsen, sum hevði verið skipari í tólv ár, tá hann kom á ting, gjørdist framsøgumaður hjá sambandsflokkinum í fiskivinnumálum. Hann umboðaði altíð flokkinn í fiskivinnuvæðini, og onkuntíð var hann formaður. Á sumri í 1989 varð hann valdur til

landsstýrismann í fiskivinnumálum, og hann sat í tí sessinum, til nýtt landsstýrið tók við í januar 1991.

Jógvan Ingvarð Olsen á sannar, at tað er heilt hvørt sít at arbeiða við politiskum spurningum, og so at sita í formanssessinum og ansa eftir, at hinir arbeiða, sum teir eiga at gera:

– Tú hevur við arbeiðið hjá nógvum fólki at gera, og eg haldi, at tað er komið væl við, at eg plagdi at føra skip. Uppgávurnar hjá tingformanninum eru ikki so ólíkar teimum hjá skiparanum.